

Armoede en kwetsbaarheid op het platteland:

Cijfers & achtergrondinformatie

Dienst welzijn & gezondheid

1 - 3/06/2015

Inhoud

- Armoede (op het platteland)?
- Uitdagingen voor de leaergebieden?
- Ondersteuning dienst welzijn & gezondheid?

2 - 3/06/2015

Armoede (op het platteland?)

3 - 6/3/2015

Armoede & sociale uitsluiting?

- Armoede is meer dan een tekort aan financiële middelen.
- Armoede gaat om uitsluiting op verschillende vlakken (een lage opleiding, onvoldoende inkomen, sociale vereenzaming, minderwaardig werk, slechte of ongezonde huisvesting, ongezonde voeding,...). Deze problemen werken op elkaar in en versterken elkaar.
- Armoede is een structureel onrecht. De manier waarop onze samenleving is ingericht, maakt dat sommige mensen uit de boot vallen.

Armoede in Vlaanderen?

- Meer dan 1 op 10 Vlamingen leeft in een gezin met een risico op armoede of sociale uitsluiting.
- **Armoederisico** bij:
  - Gezinnen met lage werkintensiteit: 48%
  - Geboren buiten EU: 35%
  - Huurders: 24% (vs. Eigenaars: 7%)
  - Eenoudergezinnen: 22 %
  - 65-plussers: 17%
- Tot voor kort focusten wetenschappelijke studies en het beleid zich vaak op de **stedelijke context** waar armoede meer geconcentreerd voorkomt en dus meer zichtbaar is.

Armoede op het platteland?

- Ja, maar plattelandsarmoede is vaak minder zichtbaar in tegenstelling tot in de stad:
  - Meer verspreid, of in kleinere concentraties
  - Hét platteland bestaat niet, en er bestaat dus ook geen algemene definitie van plattelandsarmoede.
- Wat zijn specifieke kenmerken van armoede in landelijk gebied?

Specifieke kenmerken?

1. Woningmarkt

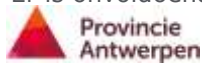
- Lagere woonkwaliteit. Bepaalde woonvormen (caravan, woonwagen,
- weekendzonewoning, slecht uitgeruste uitgewoone private woning...) zijn typisch voor het platteland. Impact op energiekost.
- Beperkte huurmarkt voor mensen met een beperkt budget.

2. Aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen

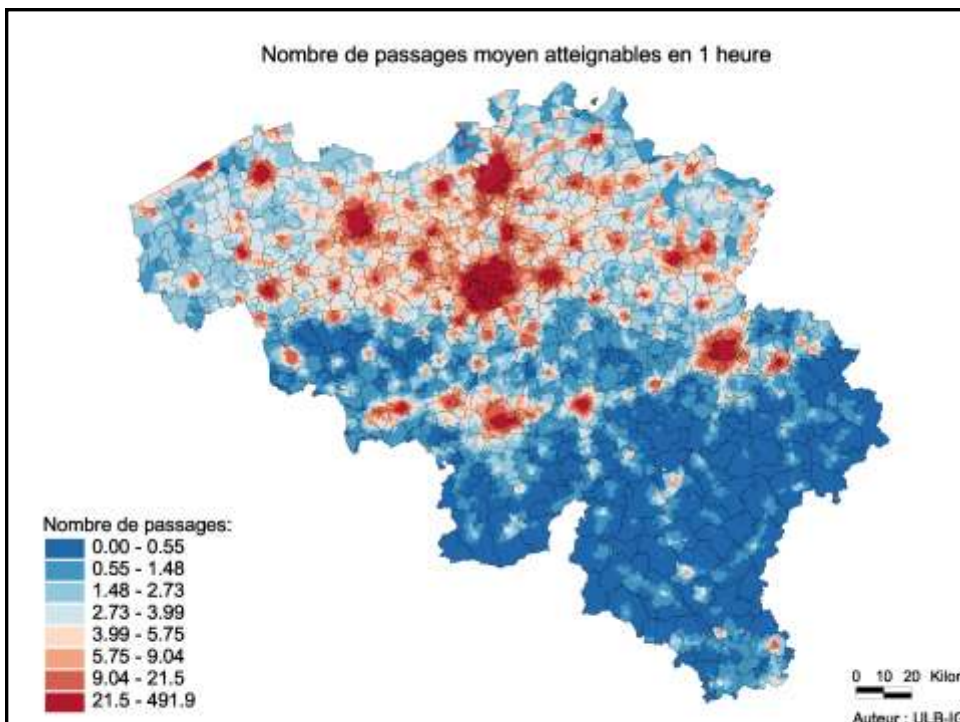
- Het voorzieningenniveau van dorpen daalt. Door de economische schaalvergroting vestigen zowel publieke als commerciële voorzieningen zich in meer centrale plaatsen.

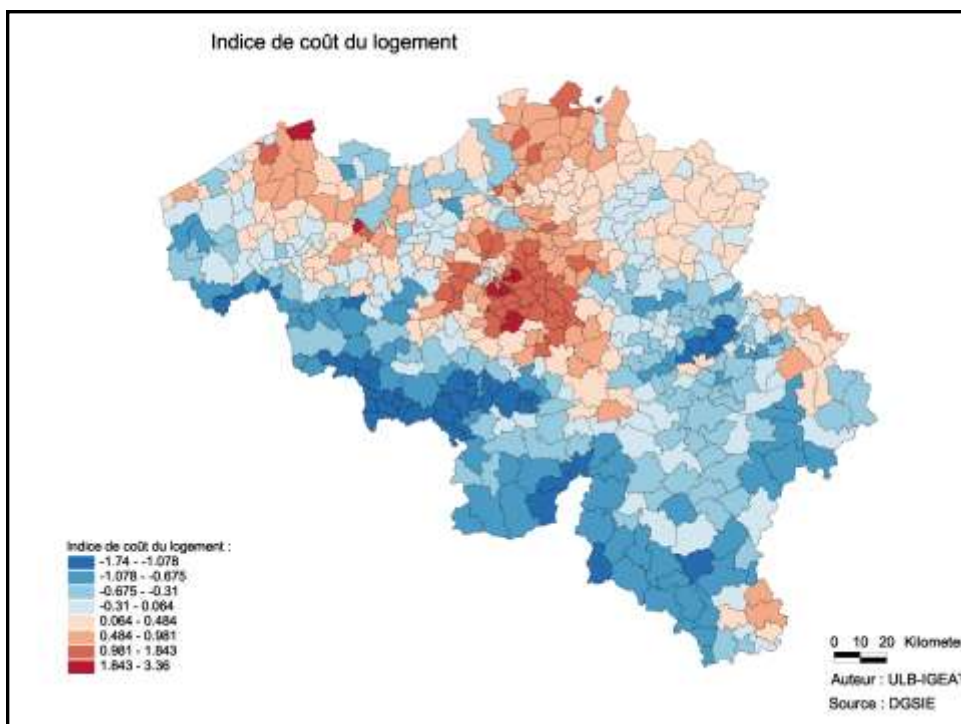
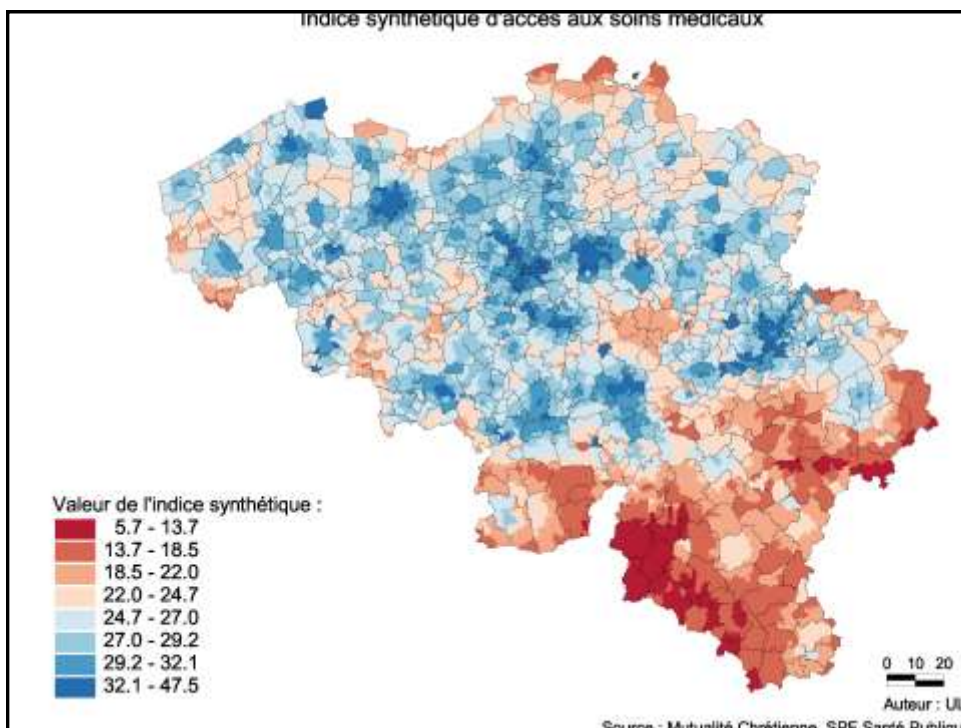
3. Mobiliteit

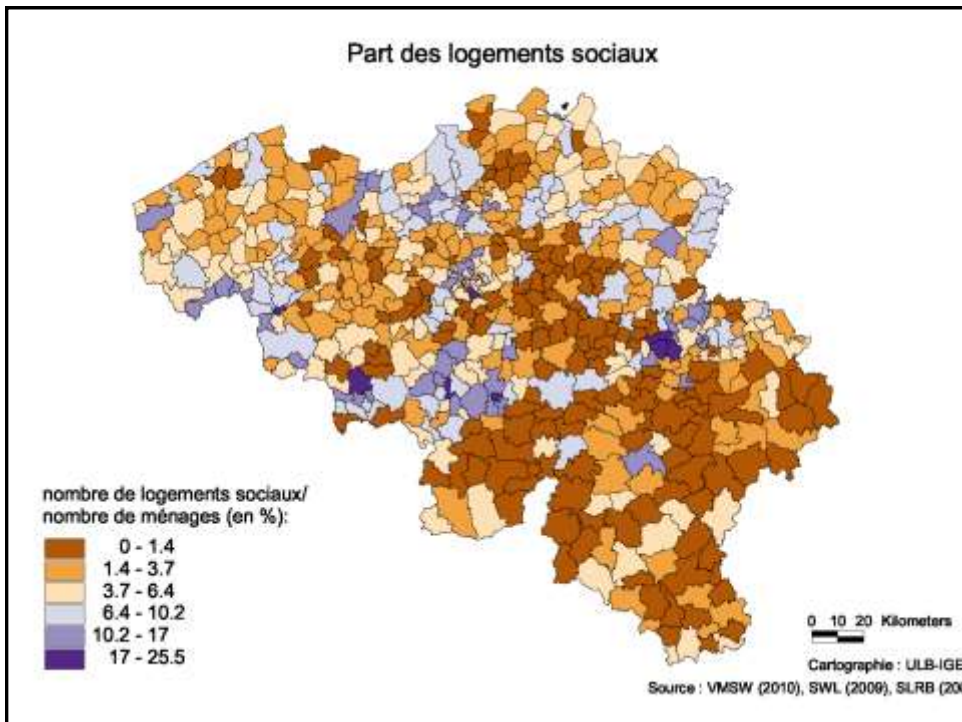
- De ernst van de bereikbaarheidsproblematiek en vervoersafhankelijkheid neemt toe naarmate men meer zorgbehoevend en/of armer is.
- Er is onvoldoende/dalende aanwezigheid van openbaar vervoer.

7 - 3/06/2015

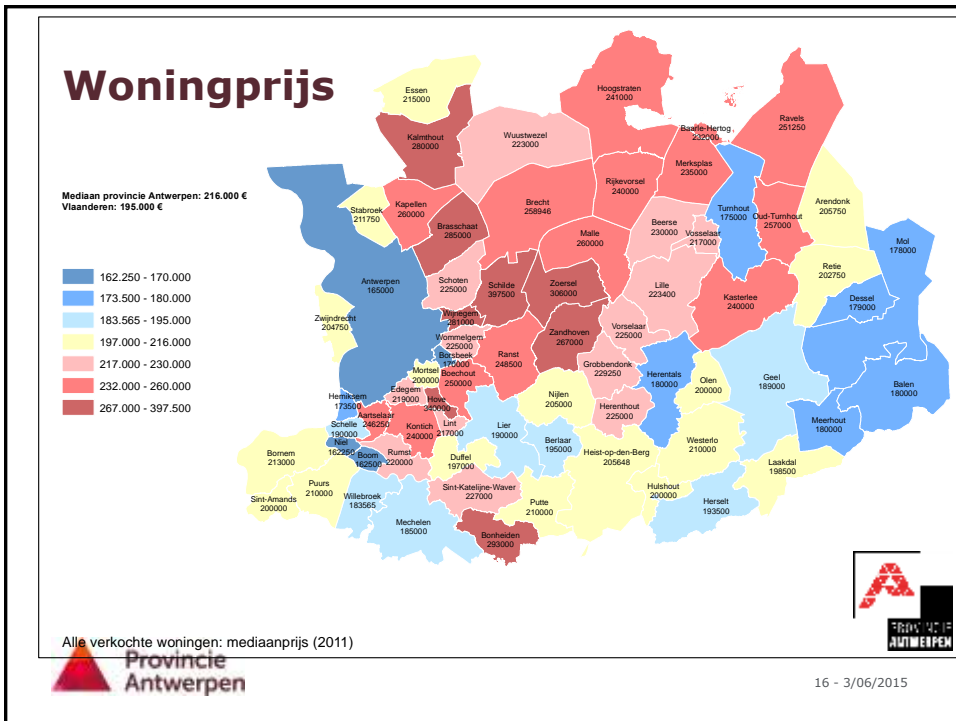
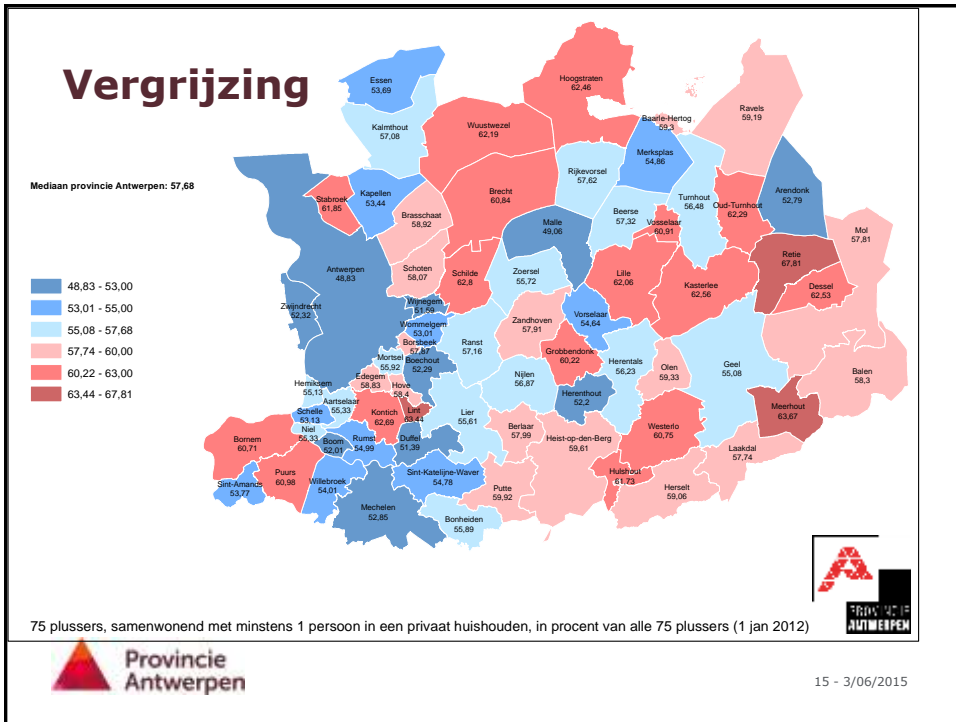
**Uitdagingen voor de
leADERgebieden?**

Verhoogde tegemoetkoming

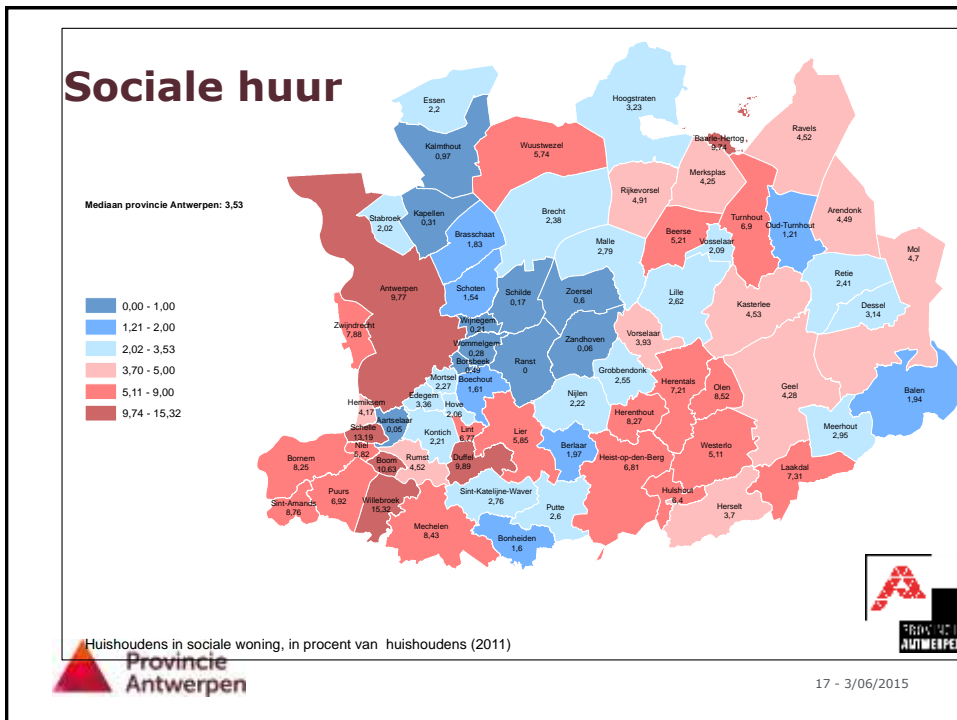
- Recht op verhoogde tegemoetkoming in de Leader gebieden
  - Geen concentratie van armoede zoals in de stad.
  - Belang van een outreachende aanpak van armoede & onderbescherming.

Vergrijzing & verwitting

- Evolutie van het aantal 80 plussers
- Evolutie van het aantal 20-59 jarigen
  - Stijgende zorgvraag
  - Risico op vereenzaming
  - Zorg voor mantelzorg

Types van gemeenten: inkomens, woningprijzen en ouderenzorg.

Studie team sociale planning (2012) die gemeenten indeelt in verschillende typologieën op basis van drie indicatoren:

- Zijn er veel inwoners met een laag inkomen, en gaat het vooral om actieven en hun kinderen of om gepensioneerden.
- Zijn de woningprijzen hoog, en heeft dit invloed op de demografische evolutie?
- Zal de zorgvraag bij ouderen sterk toenemen?

Typologieën in de Leadergebieden

Typologieën

- 1) hoge woningprijzen + zeer sterke toename ouderenzorg
- 2) hoge woningprijzen + gemiddelde toename ouderenzorg
- 3) zeer sterke toename ouderenzorg (geen hoge woningprijzen)
- 4) lage inkomens voor ouderen
- 5) lage inkomens voor ouderen + zeer sterke toename ouderenzorg

Uitdagingen voor het lokaal beleid

*Hoge woningprijzen?

- Voor jongvolwassenen is het moeilijk een betaalbare woning te vinden. Risico op sterke afname van de bevolking op actieve leeftijd.
- Belangrijk om voldoende diversiteit op de woningmarkt na te streven?

*Stijgende zorgvraag?

- Wordt het invullen van die vraag overgelaten aan de werking van vraag en aanbod? Wat met de betaalbaarheid van de zorg? Is er een plaats voor lokale besturen en intergemeentelijke samenwerking?

Ondersteuning dienst Welzijn & Gezondheid?

21 - 6/3/2015

Ondersteuning?

3 kernopdrachten:

- Sociale planning & sociale kaart
- Netwerking
- Impulsbeleid

Inhoudelijke focus m.b.t. armoede:

- Kinderarmoede
  - Bijv. Lerend netwerk kinderarmoede, innovatieve projecten rond vrijetijdsparticipatie, opvoedingsondersteuning,...
- Toegankelijke hulp- en dienstverlening
  - Bijv. (geestelijke) gezondheidszorg (wijkgezondheidscentra, brein & buurt, palliatieve netwerken,...)
- Ondersteuning sociale woonmarkt
  - Bijv. innovatieve projecten rond bewonersparticipatie & woonbegeleiding
  - Bijv. impuls subsidie sociale verhuurkantoren
- Ondersteuning Voedselbank provincie Antwerpen
- (Aangepast vervoer)

22 - 3/06/2015